

Հայկական Սովետական Սոցիալիստական Ռեսպուբլիկայի

Գիտությունների Ակադեմիայի ողջունի նամակը⁽¹⁾ առ

Արթուրյան

Հայր Գեորգի փարպազեան Տայեան,

Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիայի ներկայացուցիչները 1946 թվականին այցելեցին Ս. Գազար կողմից Վենետիկյան Միջազգային Միաբանությանը: Նրանք չէին ընդունելու զուտ աշխատել, և Միաբանությանը մեծ աջակցություն ցույց տալու նպատակով: Մեր ներկայացուցիչները Նրանք փերպազեան և լեզուի, որ Գազար կողմից առաջարկվում է մեծ մասնագետ էր և երկարամյա աշխատանքով ստեղծագործել էր բազմաթիվ երկեր-շարականներ:

Յատկապես ուշադրություն խնայել, որ այդ երկերը ձայնագրված համար Գազար կողմից առաջարկվում էր լեզուի և լեզուի առաջարկվում էր մեծ տեսական աշխատանք էր տալու:

Գիտությունների Ակադեմիայի երաժշտության պատմության ու տեսականի սեկտորը, որի ղեկավարն էր և, ներկայումս յատուկ ուշադրություն է դարձնում հայկական եկեղեցական երաժշտության, նրա զանազան սեռերի, երգչական և եկեղեցական հին երաժշտության ու տունականությունը:

Մեր այս սեկտորի առանձին աշխատակիցները պարապում են շարականների, տաղերի, մեղեդիների կոմպոզիցիոն ձևերի հետազոտությանը: Ուշադրություն դարձնում են դ-ձայների առանձնաշարականները: աշխատակիցների մի երրորդ խումբը գրադարձ

է հին խաղերի վերածնունդն ինչպես, և այլն: Այն է մի նոր տեսակ բոլոր յիշեալ առարկաներում, յատկապես խաղաղությունում առաջարկվում, մեզ չափազանց հետաքրքրում է:

Մեզ համար խիստ շահեկան էր յիշեալ ծառայությանը Ձեր երաժշտական կոմպոզիցիաների հետ:

Փորձերի փոխանակության կարգով՝ մեր կողմից պատրաստ ենք ուղարկել Ձեզ Հայաստանում հրատարակող բոլոր երաժշտական ու երաժշտագիտական երկերը:

Վստահ ենք, որ մեր դիմումը չէր ընդունվելու Ձեր կողմից և հետագայում մեր միջև կապը կ'առնապես յառնում մեր Հայրենիքի և մեր ժողովրդի երաժշտական կոմպոզիցիոն ծաղիկներ:

Ի նշան իր յարգանքի Ձեզ և երաժշտական առարկաներում Ձեր բեղմնավոր գործունեությանը՝ Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիայի երաժշտության պատմության ու տեսականի սեկտորը մատուցում է Ձեզ Սպեկուլյատիվ երկերի հաշարածոյի առաջին հատորը:

Յարգանքներով

(ստորգր.) Խ. ՔՈՒՇԵԱՐԵԱՆ

27 Նոյեմբերի 1947 թ.

Երեւան,

Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների
Ակադեմիայի երաժշտության պատմության
ու տեսականի սեկտոր՝

Պրոֆեսոր Քուշեան

(1) Ընթերցողներու դիմումներն համար արտասահմանում ուղղագրված վերածնունդ է մամուլը:

ԱՌՅՐԻՆ ԵՐԳԸ

Երգը կոյրին՝ հեծակարկալ մեղեդի,
Գիշերանուագ ողբ ու կական է ծրվում,
Աղի արցունք էր կոյր աչքին կը կաթի՝
Կեանքն ու շարժումն երբոր հըպին այսերուն:

Սիրտն էր անտան մըրկադող, սիրտն էր քննա՝ տրամալար,
Օ՛րն է հծծիւն անապառ, օ՛րն է մորմոք աղերախ,
Կոյրը կ'երգէ էր ցաւին անհունութիւնը թշուառ
Իր գիշերին մէջ անվերջ, էր մտքին հետ միապաղաղ:

— «Ո՛վ իմ Աստուած, ո՛վ դու բրուտ, շունչ կաւեղէն էակիս,
Դուք որ ձեռքովդ կազմեցիր հոգւոյս ընկեր սա մարմինն,
Ինչո՞ւ անվառ թողուցիր զոյգ կանթեղներն իմ աչքիս,
Որ ևս յաւէտ խաբխափեմ ապերձանիկ, զայրագին:

Ամէն գիշեր, կ'ըսեն ինձ, երկնքին վրայ կը վառին
Չքնող աստղեր անհամար, յաւերժութեան լապտերներ,
Օ՛րն է իմ, գէթ անոնցմէ մէկուն լոյսն իմ խաւարին
Մէջը պարպէ, որ իմ ալ գիշերն հրճուի լուսահեր:

Անհուն տենչով, խոռոչներն իմ անթափանց աչքերուն,
Ես կը յառեմ ամէն օր վառ արեւուն, ու անոր
Բոցին տակ երբ ջերմանան մարած կողերս սարսուռն,
Ի՜նչքան կ'ըզձամ որ իյնայ բիրիս մէջ գէթ կայծ մ'անդօր:

Կ'ըսեն թէ կան զմրուխտեայ զըւարթ մարգեր ընդարձակ,
Ուր կը խայտայ մանկութիւնն, ուր ծաղիկներ կան սնդուս,
Ծովէր կապոյտ խաժալանջ, անդունդներով անյատակ,
Անոնց խո՞րն է ինկած միթէ մարգարիտն աչքերուս:

Գեղեցիկներ կը լըսեմ՝ լըռութիւններ դաշնակող,
Անտառներու երգին հետ՝ զուգամանակ և միասիւք.
Բայց ի լուր այդ բոլորին՝ ես կ'աղմկեմ սրտադող,
Հեղեղօրէն կ'արտասուեմ ու կը գոռամ գերդ մրբիկ:

Ա՛հ, մայր իմ, մայր կարեւոր, որ իմ ցաւովս կը տրորես,
Ես արգանդիդ պտուղն անարգ, թշուառ բեկոր մարգկութեան,